

САНА ОЛОХ

Х а б ы а т
1931 сая алтынны
15 күнүттэн тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙНОМУН УОННА НАРОДНАЯ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 124 (6260)

1985 сая. Алтынны 12 күнэ
СУБУОТА

Сынагы
3 харчы.

ТЫЛ УОННА ДЫАЛА БИИР КЭЛИМНЭРИН ИЙИН

Билигин—партия уонна норуот бүтүгүс ССКП учураттаах XXVII съездин активнайдык бэлэмнээр кэмигэр, икки пилеткалар кирбигилэр—хас биридин коммунист, салайар, кадртан, үлэ коллективтэн, кини чилиэннэртэн туруоруллубут учаастакка дыала турутуу ийин мунутуур үрдүк эппиэтинэс ирдэнэр. ССКП Кини Комитетын нуус устардаары (1985 с.) Илэнумугар бөбөтүн дакылаагыгар М. С. Горбачев бу боһурубу ордук чопчулаан, сытытык туруорбута. Билигин кэм кылаабынай мосуна, диэбит Кини Комитет Генеральнай секретара, —бу айымнылаах үлэ, тыл уонна дыала, көрүлээһин уонна эппиэтинэс биир кэлим буолуулар, бэйэра уонна табыарыстарга ирдэбиллээх буолуу. Маныаха холбоуру коммунистар көрдөрүөхтээхтэр.

Билигин оройуонмут үлэһиттэрэ партиянай төрүтүлөр салалталарынан пилетканы ситиһилээхтик түмүктүүр, ССКП XXVII съездин достойнайдык көрсөр ийин үрдүк кирбигилэри бэлэтэнэн, социалистическай куоталааһыны көтөөхтүк тэнитэн үлэһиттэр. Съезд ийиннэри ударнай вахта үчүгэй түмүктэри биэрэр. Тыл хаһаайыстыбатын үлэһиттэрэ үүтү государствода туттарыы пилеткагаары былааным болдьоруу түөрт ий каринтаниннэ толорбуттара, аһа уонна түүлээххэ государствона кытта аһа толору аахсар кыахтанылар. Оройуон промышленнай предпринималары, хаһаайыстыбаннай, хааччылар төрүтүлэри үгүстэрэ быһыгы уонна пилеткагаары соруудахтары ситиһилээхтик толорон иһаллар. Ийиннэ барытыгар бастык коллективтар, производствэ малктары—социалистическай куоталааһыны көрүлээчилэр оруоллара улахан.

Ол эрээри дыала сир ахсын эриэххэ үчүгэй буолбатах. Мөлтөхтүк үлэһиттэр, хаалан иһэр, тыллара дыалаттан араахсар үлэ коллективтара биһиэхэ билигин даараны бааллар. Онуоха, туох хаһык кининэ, туһааннаах партиянай төрүтүлэр, хаһаайыстыбаннай салайааччылар сирэй эппиэтинэһи сүгэллэр.

Пилетка түмүктээһиннээх сытыгар «Чурапчы» совхоз Сылааннаабы отделе-

ниетин коллектива үүт ыамын лаппа үрдүтүгэ—1984 сылааннаахтар фуражкый ынах ахсыттан 230-туу килограммынан албах үүтү ыырга үрдүтүлүбүт эбэһээтэлиэтибэни ылаан оройуонга ытырыы таһаарыта. ССКП райкомун бюрота ити бачыымы биһирээбитэ уонна кизгиник таргатарга быһаарыта. Оттон ыла элбэх бириэхэ, ол иһигэр бүтүн лэччирэг сезона ааста. Оттон сылааннар биэрбит тылларын толорбокко иһаллар. Сылааннаах партиянай төрүтүлэ, кини бюрота (секретарь Баншев Б. П.), отделение салалтата (управляющий ССКП чилиэн Борисов Е. Е.) бэлэтэммит кирбигини ылааным сөптөөх таргатыр үлэһити биэргэтиһтилэр, көрүлээһини өлөххө киллэринтэ туһааннаах коллективтар кыайан түмэ тардыбатылар. Ол түмүгэр эбэһээтэлиэтибэни толорууга ис кыахтар туһанамалыбытылар, мүчү түтүлүнулар. Маныа сүөһү кыстыга аһа сөптөөх тэргээһинэ суох садалаанна, балаан ыһыгар үүт-ас улахаһык быһа түстэ.

Бэйэра эппиэтинэһи ылаан, көрүлээһини отторон баран ону толорууга ити курдук мөлтөөн-ахсаан биэрин чахчылар оройуонга сорох аһы да үлэ коллективтарыгар бааллар. Оттон ол үлэ дьонун активнай, эппиэтинэһи намытар, уопсай дыалаара охсууну отторор.

Оройуон промышленнай предпринималары, совхозтары, хаһаайыстыбаннай уонна хааччылар төрүтүлэри коллективтара 1985 сылга уонна партиянай съезди көрсө ылааным эбэһээтэлиэтибэти толорууларыгар саамай эппиэттээх, быһаарылаах төрдүс квартал уунна. Соруу дьэһкэ: сүбү күнүгэ коллектив ахсын аһыт камнээһи үтэ түмүктэри сийдиин, критическайдык ырытан бэлэтэммит кирбигилэри халбаан суох ылаанга эйи дыаһаллары өлөхтөөһүн, күһүмүкүһүгү кэмэ сир ахсын туруктаахтык, эриэххэ үлэһиттэр үсүлүбүһүн төрүтүлэ.

Тыл уонна дыала, көрүлээһин уонна эппиэтинэс биир кэлим буолуулар—билигин кэм сүрүн көрдөбүлэ. Ону экиннэ сүх толорууну хааччылыы—партиянай, профсоюзнай, комсомольскай төрүтүлэр, салайар кадрдар ытык нэстэрэ.

ҮЧҮГЭЙ ТҮМҮГҮ СИТИЭЛЛЭР

«Мындараайы» совхоз Соловьев отделениегэ бастык манньыксыта тар 2000-лаахтар алтын-комсомолец Егор Собакин төрүс ыта биридин фуражкый ынахтан 3154 кг үүтү ыа, оройуонга биир бастык көрдөрүүнү ситистэ. Кини «Мугудай» совхоз чулуу манньыксыта Н. Оконешников кытта социалистическай куоталааһыга кирбигэ. Күн көрсөччүтүн кытта экиннэ тардыан, сайыттык түөрт ыта 1300 кг үүтү илгээ биридин ынахтан ыла.

Платонов үүнэн иһэрнэн хайык-үйэ сылаабы былааннарын быдан аһаардылар. Кинилэр былааннаах 800 кг онугар 1000-тан тахсалыы кг үүтү биридин тигэһэттэн матылар. Ол иһигэр аһаардас түөрт ыта Мария биир бүрүнастан 769 кг үүтү илгэни ыла. Семеннаах Петр көрдөрүүлэрэ дааран үчүгэй.

Отделение манньыксытара социалистическай куоталааһы былааным үрдүтүк өрө көтөдүлэр.

Е. ЕГАСОВ.

Оройуон үлэһиттэрэ, советскай норуот бүтүгүһүн курдук, ССКП КК Генеральнай секретара М. С. Горбачев Францияга сылдьыты түмүктэрин, ССРС сага эйэлээх көрүлээһиннэрин биир санаанан биһирээлэр.

Ийинкигэ эрэллээхпит

Бү күнүгэ билигин совхозтот бары үлэһиттэрэ, советскай дьон бүтүгүһүн курдук, ССКП Кини Комитетын Генеральнай секретара, ССРС Верховнай Советын Президиумун чилиэн М. С. Горбачев Францияга официальной маалдыталааһыны түмүктэрин дьирит астыныынан биллестилэр. ССРС аһа дейдүтэри тыһааһыны симьатар, норуоттар аһа ардыларыгар эйэлээх сыйыанчыллыгы олохтуур туһугар көтөхтү сага көрүлээһиннэри ис сүрэхтөөһүннэ биһирээтибит.

Михаил Сергеевич Ф. Уиттераны кытта холбоһуулаах пресс-конференцияга өтөрбүт эппиэтин, корреспонденттар араас ыһыгыларыгар биэрбит дьэһкэ эппиэттэрин астына ийитиһи уонна көрдүм. ССКП КК Генеральнай секретары маалыктаах тыһа-өһө сыйыанчыллыгы үлүһүгүү тэхтоттор кыахтар баалларыгар биһиэхэ, боростуой үлэһит дьонго, аһа үөскэтэр.

Ити барыта билигин күүрээһиннээх үлэ көрүлүүр. Мин сый аһыт төрүс ыһыгар фуражкый ынадым ахсыттан 3555 кг үүтү ыаһым. Сыл түмүктэниэр

БОЧУОТ ДУОСКАТА

1985 сыл аһыт төрүс ыһыгарыгар общественнай сүһүнү ийитиһи, кинитан бордүүкүһүн ылааным уонна соруулааһыны эбэһээтэ социалистическай куоталааһыга үрдүк көрдөрүүнү ситиститтэр өрө-буһуһады Боуот дуоскагыгар таһаарылаһалар:

СОВХОЗТАРТАН

«Мугудай» совхоз.

Субуруускай аһынан совхоз.

Нарл Марке аһынан совхоз.

ОТДЕЛЕНИЕЛАРТАН

Мугудай отделениегэ.

Хатылы отделениегэ.

Хадаар отделениегэ.

ЫАННЫК ФЕРМАЛАРТАН

«Маня» ферма коллектива (Толоон, старшай Оконешников М. Н.)—хас биридин фуражкый ынахтан 2020-ли кг үүтү ыаһыт.

Уу Оуустаах ферматын коллектива (Мугудай, старшай Перикова С. Н.)—фуражкый ынах ахсыттан 1892-ли кг үүтү ыаһыт.

«Тайга» ферма коллектива (Соловьев, старшай Собакин Е. Г.)—хас биридин фуражкый ынахтан 1823-түү кг үүтү ыаһыт.

ЫАННЫКСЫТАРТАН

Оконешников Никитфор Иванович (Мугудай)—фуражкый ынадым ахсыттан 3555-ти кг үүтү ыаһыт.

Собакин Егор Гаврилович (Соловьев)—хас биридин фуражкый ынадыттан 3154-түү кг үүтү ыаһыт.

Захаров Владимир Миронович (Мугудай)—фуражкый ынадым ахсыттан 2514-түү кг үүтү ыаһыт.

ПЛАНЕТАБА — БӨБӨ ЭЙЭНИ!

Ийинкигэ эрэллээхпит

Бү күнүгэ билигин совхозтот бары үлэһиттэрэ, советскай дьон бүтүгүһүн курдук, ССКП Кини Комитетын Генеральнай секретара, ССРС Верховнай Советын Президиумун чилиэн М. С. Горбачев Францияга официальной маалдыталааһыны түмүктэрин дьирит астыныынан биллестилэр. ССРС аһа дейдүтэри тыһааһыны симьатар, норуоттар аһа ардыларыгар эйэлээх сыйыанчыллыгы олохтуур туһугар көтөхтү сага көрүлээһиннэри ис сүрэхтөөһүннэ биһирээтибит.

Михаил Сергеевич Ф. Уиттераны кытта холбоһуулаах пресс-конференцияга өтөрбүт эппиэтин, корреспонденттар араас ыһыгыларыгар биэрбит дьэһкэ эппиэттэрин астына ийитиһи уонна көрдүм. ССКП КК Генеральнай секретары маалыктаах тыһа-өһө сыйыанчыллыгы үлүһүгүү тэхтоттор кыахтар баалларыгар биһиэхэ, боростуой үлэһит дьонго, аһа үөскэтэр.

Ити барыта билигин күүрээһиннээх үлэ көрүлүүр. Мин сый аһыт төрүс ыһыгар фуражкый ынадым ахсыттан 3555 кг үүтү ыаһым. Сыл түмүктэниэр

дьэри 4000 килограммаах кирбигини ыла туһугар күүсүгү-кыахын барытын ууруом.

Н. Оконешников,
«Мугудай» совхоз
ЫАННЫКСЫТА.

Кэскиллээхтэн кэскиллээх

Советскай-французскай ийи кэскиллээх аһа дейдүтэри тыһааһыны симьатыта, ядернай сэрин сөһи оһуһууну аһаһыта, туох да кэскилэ суох «сулустуох сэриннэ» үлүһүгүү булгуччулаахтык тэхтотторго, норуоттар ийи ардыларыгар эйэлээх сыйыанчыллыгы олохтуурга туһаайылыһылар.

Ийиттэн ордук кэскиллээх дыала аһа баар үдүө!

Рабочай кылааска үтүүтүс баар: кини партия сэрээһэ аһаһыти оһордо. Кырдык да аһа дейдүгэ тыһааһынаах быһыынамайгыны ууратарга, сэрин сөһи оһоркууну үлүһүгүү тэхтотторго, «сулустуох сэриннэ» бөлсөргө уоддыаста.

ССКП КК Генеральнай секретара М. С. Горбачев Францияга сылдьыта планетага бөбө эйэ туругурун туһугар дьобуунаах хардынан буолар.

Н. ЛЫТКИН.

«Якутсельстрой» мэх-участегын шофера,

Е. А. ПОПОВ,

үлэ, сэрин ветерана.

Бочуоттаах аат иһэрилиннэ

Саха АССР Верховнай ийи спортсменнэ ийи ийианна физическай культура уонна спорт үлэһиттэри бөлөргө «Саха АССР физическай культура уонна спорт сайыанчыллыгы үлэһиттэ» бочуоттаах аат иһэрилиннэ.

Ити үрдүк ааты ылаһыттар ортолоругар билигин оройуонмуттан райкомун исполкомун ийи-нэри физическай культура уонна спортка комитет урукку председателе Егор Васильевич Пулов баар.

Партийнай олох: отчуоттар-быыбардар

Толорууну хонтуруоллаабаттан

Дьаа-уот, коммунальнай хаайыстыба производственной управлениета сыл сүүс мыйгар бөдөрүтүүгү-баны оҕоруу былаанын 101.6 быраһыан толордо. Ол иһигэр «олорор дьаа-фондатын туһанын 135 быраһыан, тунсаран оҕоруу былаана 123 быраһыан, гостиница сородара 104 быраһыан толорулунулар. Былаатта да, яа-уоткатаары да былаан-нар үтөрүлүр кыахта-нылар.

Отчуоттуу ур-бамыбар-дылар партийнай муньах-ха кэниги кэмгэ тапал-лабыт үчүгэй тэтим сал-гыны чингэттигэ коллектив-най, общественнай тарил-тэлэри түмүү сорутун ту-ла киһэ кэпсэтин буолла. Билигин үлэ бары салаа-ларын оро көтөрүөххэ наада. Прачечнай үлэтэ, санитарнай ырааһырдым, уунан хааччыыны мөлтөх-

лөһүннэри, киһилэр үлэ-лэрин хонтуруоллааһына күүһүрдүү эрийилэр. Ити туһунан коммунистар А. В. Постникова уонна И. И. Макаров эттилэр.

А. О. Афанасьев анал техника туоҕа, трактордар уонна автомашиналар эр-гөрүннөрө үлэри биллэр быраахаттары үөскэтинтэ, «суу туораттар чочуу дьа-баллар наада буолбуттарын билиһиннэ. Итирдар утах-тары атыылааһыны бэрэ-дэктээһин түмүгэр үлэ кэ-мигэр арыгылааһын, олтон таптаран бөрөгүүдөөһүн таһаарылыабыт буолла. Бу бөһүрүөскэ партийнай та-риэтэ иитэр-өйдөтөр үлэни салгыны кэпсэтэрэ наада, дьэтэ киһи.

Партийнай тарилта сек-ретарынан И. А. Левин, секретары холбуйааччынан Г. А. Пестерев талымын-нылар. Муньах XXVIII оройуоннаары партийнай конференцияга делегаттары былабардаат, администра-ция үлэтин хонтуруоллауу-комиссияны тарыйда.

Г. АДАМОВ.

ЭМИЭ УРУККУ ИТЭБЭСТЭР

Сибээс уездынаады мая-пайты сүһүөх партийнай та-рилта коллектив иһигэр чурар соруктары тула үлэ-лэртэри түмүүтэ, үлэ дьэ-генилиниһитин бөдөрүтүүгэ утуунаахтык үлэлээтэ. Пи-титетка түмүктөөһүннээх сымын былааннара эри-дөхөн толоруллан иһэллэр. Үлэ уоттай илээбэ, аа-рыт сымы кытары тэҥизэ-төххө, улаатыннардылар.

Отчуоттуур-быыбардыар нааһынай муньаахха ком-мунистар, ити ситиһиллэ-ри ахтан туран, ордуу-чорботон ие кыахтар ситэ туһуулаабыт арыгар, п-алитическай итэр үлэ итэбэстэригэр тохтоотулар.

Коммунист М. И. Заха-рова сайын дини ороһун-дэмнээһин уонна сүгэр-дылаабыттан, ол түмүгэр билигин телефонунан си-бээстэһиниҥэ, ыраахаттар үөскээбиттэрин, радио мө-лтөхтүк үлэлтирин крити-

калаата. Оттон Г. М. Сте-панов, итиннэ холбоһон туран, партийнай тарилта радио уонна телефон үлэ-лэрин тунсарыта туһаа-йылаабыт уураахтары толоруу хонтуруолламнаты-ры, ол түмүгэр бу итэбэс сыл ахсын хатылана ту-рарын мыйда.

Е. Д. Ноговицына со-циалистическай куотала-һы түмүктэри таһаары итэбэстэригэр тохтоотэ. Киһи итинтан салгыны үлэ бириэмэтин мунутуур ко-дүүстөөхтүк туһаныы си-тиһиллэ илигин, оһуоха хонтуруол, ирдэбил мө-лтөбүн туһунан эттэ. Ор-дуу албэхтик үлэҥэ бух-галтерия үлэһиттэрэ хойу-туулар да, баччааҥка дьэри ханһын да сэмэрэ тардыла иликтэр, дьэтэ киһи.

Муньаахха тыл эппит коммунистар партийнай муньахтар мый ахсын ы-

тылаан испэтэхтэрин Ус-таабы куруубайдык кэһин быһылыгынан сыаналаты-лар. Критическай этили-ри олоххо илэлэрин мөлтөхтүк тариллар. Техни-ческэй кадрдары отчуот-татымы бэрт кэдэх. Агита-ционнай-масселай үлэ ситэтэ суох сытылар. Бу итэбэстэри туоратыгы чорчу этиилэр оҕоһулун-нулар.

Муньаахха ОСКП райко-мун бастагы секретара И. П. Листиков кытарыды-мала уонна сибээс үлэти-д тунсары соруктарыгар киһеник тохтоон тыл эттэ.

Партийнай тарилта сек-ретарынан А. Н. Гоголева хаттаан быыбарданна. XXVIII оройуоннаары пар-тийнай конференцияга де-легаттар уонна админис-трация үлэтин хонтуруол-лауу комиссия чилиһиннэрэ талымыннылар.

С. НИКОЛАЕВ.

Х Х Х

Бу күһүргэ оройуон промышленный предприятийынаары, тутар уонна хааччыбар тарилталарынан маг-найты сүһүөх партийнай тарилта-лэргэ отчуоттуур-быыбардыар мун-ньахтар салгыны ыытыла турулар. Муньахтар үрдүк политическай уон-на деловой быһыыга-ийгыга барал-лар. Партийнай бюрократ, секретар-

дар отчуоттуур кэмизэри үлэлэрэ ортонон сыаналанылар. Партийнай тарилталар секретардарынан «Якутск-хоэстрой» мехкохозматытар А. И. Гуля-ева, суут-сидиностийа органдарыгар А. Г. Степанов, үл-баны үлэһиттэри-гэр И. Р. Барашков, оройуоннаары киһи бадыһаара М. И. Ермолова та-лымыннылар.

Кончатаснай уобалас, Сэлэһинэй интензивнай технологиянан үүннэрэр «Ленинский путь» совхоз сире оҕорсочулары И. дойду саахырымнарыгар 11. 320 тонна бурдугу кутарга абэһинэстэһит-тэрэ. Бурдугу астааһын бэлэтэһини кирбик ылыл-лар ыһахтарын туһунан этэр.

Синиокна: трасса — бурундаах автомашиналар.

С. Магзумов фотота. ССТА фотехрониката.

ИНЭН-ТОҢОН КЭПСЭТЭЛЛЭР

Бу күһүргэ-тыа ха-йаайыстыбатын үлэһиттэ-рин профсоюзун 15 цехо-вой тарилталарыгэр отчуот-туур-быыбардыар мун-ньахтар ыытылынылар. «Мындааайы», Субуруу-скай аатынан уонна «Му-гудай» совхозтарга бу эи-ниэтээх хамнааһына тү-мүктиннэ. Цеховой коми-теттар отчуоттуур кэмизэ-ри үлэлэрэ ортонон сы-аналанылар. Профкомнар ситэ састаалтарыгар 101 дьилин талымынна. Ити-лэртэ коммунистар ахсаа-нара биллэрдик дьабаата. Профкомнар састаалтары-гар 34 дьахтар, 29 иччат, 87 үрдүк уонна орто үө-рэхтөөх, 68 быһаччы про-изводствода кыттар рабө-чайдар бааллар. 45 киһи профкомнарга наан бастаан талымыннылар. Ол иһиг-тэн 8-тара председателлэ-риннэ быыбарданылар.

Профсоюзнай тарилтэлэргэ

Профкомнар үлэлэрин дьүүлээһингэ тыл эппит дьон, ситиһиллэри сэргэ, ие профсоюзнай уонна ха-йаайыстыбанын үлэлэргэ таһаарылыабыт итэбэстэри кэмизик ырыттылар. Олорор, үлэһиттэр үсү-дүбүлэ дьааһыны түп-сарыллалары, хотондор эр-гөрүлүттэри Мутудайтан манньаһыт И. И. Очо-ношикова, Чиганараа Сүөсүһүт дьэтэ тутуулаан баран кураанах, туох да инвентара суох турурын В. В. Лыткин критика-лаатылар. Сылан Улахан Куоһүгэр иһигэр хотондор үчүгүйдик сирдатылаабыт-тара, сийиһантары мех-анизациялааһыныҥа хамсаа-һын таһаарылыабытара са-малэнэ.

Техниканы туһаныы ко-дүүбүн үрдэтигэ албэх этиилэр киһидилэр. Мех-анизатор М. М. Потапов Мутудай отделениетин ба-

директөөһүн үлэһиттэр сир-дэстиир эвентуугар техни-ка бастааһындык сы-аһаарылыабыттарын крити-калаата. Оттон Хайахсэт-тан Н. К. Дьолковскай таһаарылыабыт тууһунан цистерналар эргөрүлэрэ, счотчичтар суохтара, ин-вентар үчүгүйдик үлэ-лэбэттэрэ, аналдаах кы-лааска сүгэ ууатык тох-

Эриетини аатынан совхоз-тар рабөчайдара эттилэр. Кытаанахтан рабөчай П. Х. Решетников сир оҕоһуута мөлтөхтүк ы-тылларын, урунну оҕоһул-дубут сирдэр көрүү-хари-йыы суоруттан дууһалара хаттаан үүнэн эрэллэрин, оттон «отделение управле-ния» Р. Р. Степанов со-циалистическай куотала-һы үлэ-күөһэ суох ыа-тылларын мыйдылар. Сылан Бэрэһиттэн М. Е. Проко-пьева бу үһүк учаластаа-һына утуунаахтык кордо-руллубутун, теленизордар үлэлэбэттэрин, олору өрө-мүөннээһингэ комо оҕо-һулаабытын критикалаата. Киһи сүөһү үлэһиттэрин өмһөн хааччыаһыны күү-һүрдэргэ туруоруута.

Болтоноттон П. М. По-пова быһылгы курдук үчү-гэй сайыныга отделение үүккэ мөлтөхтүк үлэлэ-битин, ол сүрүннээн ыа-һыныкыттар үлэ рөһиһин тутуспаттарыттан таһа-арылыабытын критикалаата. Киһи итиннэ тыа үүт ха-аччыстыбатын иһин эһи-тэһинэ күүһүрдэргэ эттэ.

Общественнай бааһы-дуолу харыстааһын, аа-һы-суоттаан кичээһини туһаныы билигин да си-тиһиллэ илик. Бу туһунан Хатылыттан кымыл итэр ферма сәбиадисайы А. И. Хоотанова эттэ. Манын баһыл албэх саһыл сө-ккэ калбик атын сыа-га ыһылына. Манын баһыны иһиниһитин бөп-сөһөх, дьэтэ киһи.

Профсоюзнай комитет-тар бу улахан кэпсэтин-лэр түмүктэринэн анал-лаах дьаһаллар былаанна-рын өгөстөн үлэһиттэрэ.

В. ИВАНОВ.

тыа хаһаайыстыбатын үлэһиттэрин профсоюзун райкомун президиумун председателэ.

Госстатистика инспектурата иһитиннэрэр

СОВХОЗТАР СҮӨҮҮ ИИТИИТИГЭР 1985 СЫЛ АЛТЫННЫЫ

Совхозтар	Эт оҕоһуута (центнер) тымыһаах ыһааһынан				Эти государство атыылааһын (центнер)				Үүтү валовой ылым (центнер)				Үүтү государство атыылааһын (центнер)				Бир фуражный ыһахтан манка (кг)			
	Торус ыһааһы быһаан	Туола	№	1984 с.	Торус ыһааһы быһаан	Туола	№	1984 с.	Торус ыһааһы быһаан	Туола	№	1984 с.	Торус ыһааһы быһаан	Туола	№	1984 с.	Торус ыһааһы быһаан	Туола	№	1984 с.
Карл Маркс	—	1053	—	—	840	1052	125,2	—	8380	8407	100,3	8605	980	956	97,6	—	1286	1343	104,4	1294
Субуруускай	—	1308	—	—	1100	1312	119,3	+288	10460	10736	102,6	10882	1210	1113	92,0	1144	1261	1272	100,9	1277
Эрилик Эриетини	—	3674	—	—	2490	3507	140,8	+855	21760	20933	96,2	23513	1550	2291	147,8	2444	1286	1175	91,4	1241
«Чурапчы»	—	1920	—	—	1630	1919	117,7	+26	16250	15224	93,7	15060	1880	1665	88,6	1231	1214	1048	86,3	1054
«Мындааайы»	—	1407	—	—	1390	1365	98,2	+257	12900	14204	110,1	12580	1760	1606	91,3	1488	1261	1495	118,6	1221
«Мугудай»	—	1790	—	—	1650	1752	106,2	—	17450	18405	105,5	18112	2220	2204	99,3	—	1286	1417	110,2	1361
Оройуон үрдүнэн	—	11152	—	—	9200	10978	119,3	+1710	87200	87909	100,6	88752	73600	78407	106,5	+816	1265	1271	100,5	1242

ЭРГИЧЧИ БЫҢААРАРГА
Аан дойду
шөмөтүгүр бэсиздэ **ЭТИЛИННЭ**

Наринжаа ССКН КК Герцогский секретарь М. С. Горбачев и Гиттинербит анта айлаах советский коруулаахынээр архаа, советский тутул туруулаах идеологический астаахууун киллэрэе туран, сой-оогунан көрөр үгүс политический дэстелээр удуу-уучу суотайлаахтарынан илгиннээрэгтэн саралаан ытааһыны кытаахына-мыта уонна утарыта уруууга хайысалаах Вашингтоннаагы стратегтар рдууларыгар аһаас уо-үйууга итинэнэ абака-мыта тийиэ киэн сэлэ-ниин ылааһлар.

Бийигт дөдөтөрбүт дааны, ол курдук өстөөх-өрбүт дааны бирге сөл-бөллөр: кырдык, аан бойдутаары политика-лык көрсөң, ыраады-га көрөр этиндер сөд-хөр. «Бийигт дөйдуларбы-лаган бирдестаре дааны-дан даганы кинсэтин-дегэ маньнык эргичи ха-ар этинни уурурботора» — дигэ советскай этинде-тин сибастээн американ-скай «Рэнд корпорейшн» стратегическай система-арга экенерте Э. Уорнер-ини ити этиндери элө-ү киллэрин өрүттэр ик-лэннэрин стратегическай рееналларын «бары өт-төн сөбүмөрдик сарбы-ламыга» тириэрдэх уюна-инилэр «стратегическай чүгүн» — халбагылаабат дөйдууларын биллэрлик-сөөлөтүлөх этэ дигэ.

Аан дайду бөтөөтөгсөр ии көрүлөөтүннөр бири нааини «сөөтөөх көмүтөр аыланыбате», «эргичи айтте», «булгуччу наада-аа» днан сыланабылы ддылар. Кинилэр Совет-тай Союз аан дайдуТаады адыга төстү өбүлүүнү тинирге, ону биригүзүлөтүнн уонна «сбилэтинни ии алынагар киллэрөртө» үлүбүутун ырылхайдык монстрациялаан көрдөрүлэр-көөстөр характер-тиилара бэлэстээр.

Политический аргумент-таргетарин өтөдандилэр. Кини байытти көүлүлөөтүннөтүнн днн сүрүдөр кут-тала суох кэлэр кескитэ аранниин үсөкөтө.

Бэл днстэр НАТО Евро-патаады сдлннатынн орто-туттан советский этиилэрн бөлдөмтөдөөхтук уонна кн-чаллаахтик үөрөтөртө эти-лэр аыллаллар уонна ити этиилэр илингичилэр уонн ардыагылар икки ардыла-рыгар сыбызанаанылар көмүскетарын бүтүнүү-түсөр үһүн көмүскөх дьа-былсанахтар днн бу блок-

лэргэ уонна бачаамакка уһу-
лущу саргэхсийинэн
дойдулар ихизинтэрин бэ-
лэ бэйлэлэригэ тийэ-
дэриай сэйилэниилэрин
арсеналын 50 быраһаа-
нына сэрбыйыр уонна ох-
суулаах космическай сэйи-
лэниилэри бобор туһуна
сөбүдүөр туһуна Холбо-
хукаах Штааттар правя-
тельстволарыгар туһулаа-
мат атын комментируйда-
нар. Итинэн ядернай сэйи-
лэниилэр кээкэ категорияла-
рынан, ол иһигэр өрдүк
күүстэхтэринэн, улуһуйуу
тохтогулларын аһаан, кэ-
нинэн чугуутулуох уонна
ону кытта тэҥнэ космос
куйаарын ядигаризация-
лааһынга быһат ууруу-
луох өтө.

Советскай Союз Европ-ба орто ыраахха тигийэр адернэй средстволар уобаластырыгар көрүлээһиннэро эмнэ үрдүк сыанабылы ыллылар. Чуолаан—инни бу проблеманы Францины уолна Англияны кытары дуууллаһинни ыттан туран, сөбүлэниги ити көрүннэригэр сөбүлэһинни түһэрсэргэ болломо, ону тэ-гэ ССРС кэлэйдиги дейду Европатаары өттүтэр СС-20 ракеталар ахсааннарын сарбыһарга быһаарынныта. Планета нурууттара Москва айалзах ыгырымалары итээнэ сайабылдан пьалары туруорар эрэ буолбакка, айа политика-тыгар бэрчинилээгин бы-һаччы дьыалаларынан би-гэрлэстэрин итэйдидилэр. Кини байытти көрүлээһин-нэринэн дьон сураар кут-тала суох кэлэр кэскилэ-э ааһынни үскэтэ.

Бэл дигээр НАТО Европатаары сэлэлтатан орто тугтан советский этинлэрн бэлдмөлөөхтук уонна кичалдэхтик үөрэтэргэ этинлэр абиелчиллар уонна ити этинлэр илингичилэр уонна арданылар икки ардыларыгар салыыаннаһылар компекстарын бүтүнүүтүсэр үһүм көмнээх дьаһыллалхтар илэн бүблөк.

ка хаяан даганы дүүрэгт
суух түмүүтэр оюулуулал-
ддо.

Ол эрэри Вашингтон бу атиилэри сарахадыйынан көрүтө. Төгө? Сана советскай атиилэр администрация пропагандистскай платформатын үктэлин түөрө тэбэр буоланнар. Кини адрнай сөблээннэни улуһуһуу бөһүрүөстэригэр дьобуннаах көпсөтүн Советскай Союз адрнай арсеналлары биллэрдик сарбийаныга сөбүлэһэр эрэ усулуобуйатыгар ытыллыарын сөп диин дьаныһан туран эппитэ, итиээнэ Советскай Союз оһуука кириһиргэ бэлэни сүүвүн күүрдүк көрдөрө сатаабыта абаат.

Вашингтон эйз туһунан эртөн кизэр турбата, оттон бу туһайымыга Советскай Союз турунарын курдук түрүктөн баарбата адыс чуөлкэй буолан иһэр. Ошю сөбилленинээн үлүүһүйүзэ ССРС-ы баһылааха, ошю киинки баһылаанай өттүнэ сабырычпызыны хааччылаахху, уонна аан дөйдүгэ бэйэ дьулуруун соннуооха сөпдөн киригириттөн хайдах да кыйан тахсыбаттара кестөн түдэр.

Биллигин Америка администрацията советкей эгинлер суолталарын намтата сатыр. Буолары буолан барт бөрүкүтэ суох средстволарынан, кииннэр ие хоһооннорун токурутан турар. Арыт-арыт администрация представител-дэрэ пресс-конференцияларга журналистар мунушка ыгынарлар буолан халаттамыыллар.

Ойга советский көрү-
дөһөннөр комплекстара
ураты келгэ пәсиклләри
арыйбаллар. Киниләргә
пәсиклестәвәр бука
бавы төлөрү аңнаттәх-
тик сыйманнаһыах тус-
уаахтар.

Ю. РОМАНЦОВ,
(СССР).

МОСКВА. П. И. Чайковский аатына концертнай сессия. Аан дойдуга саахымаанка бастыыр иһин аан дойду чемпионы А. Карпов уонна претендент Г. Каспаров иһин ардыларыгар матч.

Снимок: партия саба-
да: 1941-1942.

ССТА фотокрониката.

Ыраас-чэбдик
— олох ийин —

Барыбыт
дьыалабыт

Баларан ыйын бүтэһи
надылэтэ Чурапчы сэлэн-
ньетигэр ырааһырдым на-
дылэттигэр биллэрилли-
бит.

Сельсовет исполкомун байрарыгын хатуу салбарын бастагы уонна иккис кварталларыг. Ленин уулуусатын 12, 14, 16, 36, 53 ММ-гэр, Октябрийскый уулууса 17, 19, 21 дивизонигэр — барыта 24 киһи, олохтоохтор ытыктабылларын ылыт дьон, комеданнарынан бигэртатиллибиттөрө. Киикэлэр үлэлэрин сельскэй Совет туһааннаах бастайааннай комиссиятын чилиэнэ депутат В. А. Толстоухова, управдом Е. А. Постникова салайааччылара. Комеданнар сүрүн сорууттарынан олохтоочулар ыраас-чэбдик олох иһин охсууларын көзүлээһин буолар. Салинныа бастагы уонна иккис кварталларыгэр олохтор дьоннор байлаларын дьылларын тастарын ыраастааһыны, аһардас туһааннаах управленке үлэһиттэригэр сонуобокто, комитетин комитет оҕорон иһиэхтээхтэр. Үөлээ ыймаллыыт иддизлэр бөх-сымы, ыдыллыыттар мас-от чомохтоһонно, унаатылыһа.

Калэр өтгүгүр уламняк
тахсылар кэнирэггүр
дыл-уот, коммунальнай
лаһаайыстыба управле-
ниета транспортынан кө-
мөлөһүөхтээх.

Т. КАРПОВА,
сельсовет исполкомун
сметара.

Сага киинэлэргэ ы н ы р а б ы т

Бу мйга кылгас бол-
доххо киноэкраннарга
Одессатаагы студия кэтит
экраннаах очуноох «Две
версии одного столноде-
ния» дьин хартымыкта та-
һаарыллар. Тылгааныннаах
драматическай ду лизита-
рэ океанга советскай
уонна америкаанкай суд-
нолар харсылаларын тула
сыттын политическай ир-
сээн сийэргэтир. Икки
судно аныһымыкта икки
идеология, икки тус-туһу-
нан олох, икки утарыта
сизэр-майтын аныһымыла-
рыгар тиэрдэр.

Кинизэрэ америкаанкай
юрист оруолун СССР на-

родный артиста Игорь Горбачев, советской юрими— РСФСР үүдэлдэх артистката Жанна Прохоренко тодололдоо.

Детективы, мучтурс-
ганнах, бичлаланаах,
сытым сюжеттаах жанры
сөбүлөөччилэри Украина ки-
нематографистарын «Груз
без иарнировки» дьон кэ-
тит экраннаах өгчөөх са-
на хартыаналарыгар
ыгырабыт. Бу алынтэ со-
ветекэй таможни үлэит-
тиригар, киинилэр тыгса-
һынаах, аһинэттээх, ку-
чумурдэи гонна кутталлаах
үлэлэригар аһамыт.

Сүрүн оруолларга — лаастах көрдөөх уонна
Алексей Горбунов, Тыну күрүс лиһитэ күнүүлээһин
Барн, Юрий Григорьев, курдук кэдритэ кэмэлдэ-
Арина Лицатис. нн ойуулаар

«Мосфильм» студия хэ-
гүү экраннаах өгөөх
«Черная стрела» дээн
кинээтэ бийхээ ордук

РЕВКОМ ЧИЛИЭНЭ

Дьыллар уонна дьоннор

Мугудай уонна Сызан
Инженктерин быыстары-
р сытар Онуобан көрдү-
ннэргэ дин алааска
сан Иванович Аммосов
1887 сыллаахха быстар
адагы көргөһө түрөө-
тө. Эмиэ бэйэтин курдук
өөһө дин дыданы мал
ыстарын көргөһө кылбыта.
Угас дыһоноро-сүрүлэргэ
эдэр малы барыс сабу-
эбүттөрө, ытантаалыкта-

Саха сиригэр Колчак бы-
лааһа сууларылларына
кытта, 1919 сыллаахтан
Инженктергэ Советскай
былааһы олохтуурга, ко-
мүскүлүргэ ревкомнар те-
риллибиттөрө. Сыланыга
ревком председателинан
Егор Константинович
Дьячковский, чилиэнэни
Иван Иванович Аммосов
(Нойо) буолбуттара. Ки-
нилэр сага былаас кытар
пономарын алааһа кыт-

Олоххо улахан улар-
гызар тахсымтаро

үлээлээбиттэра. Кыра, ку-
һабан сирдээх-уоттаах
дьадаҥыларга баайдар ба-
һыллаан олоһбут сирдэрин
туһунан бигэрбиттэра.
Баайдар кыра, дьадаҥы
дьону аҥарастыыларын-
бааттыыккаларын саралыы
гарнабыттара.

Ити дээдмэлдэр нэвчилгэктэр киндэстэрин, баайдарын «уйлаларыгар ууну килдэрбиттэр». Индэ гынэн кинилэр ревкомнарда өстөр-саастара ирингээк, нэстээр түгэнн бөрдүү сатымаллара. Ол түгэн сотору кэстүүбүтэ, аха сирын олохтоох баайдарын уонна революцияны талар күөстөө кэмдэлүү-

ний үрүн баандалар эрв
гэрбүүттара. Кинилэр 1922
олылаахха Салыаҥа рев-
ком председателэ Е. К.
Дьячковскайы, ыалдыа сис-
тар киини, дынатин тайы-
гар таһааран ытан өлөрбүт-
тара. Оттон ревком чилиэнин
П. И. Аммосова туттаран
ылал Чуралчыга киллэрэн
урбаан, сордоол-мунһаан
ыккырыр тымынын эрв
өрдөрбүттара. Кэргэнин,
Лека Тимофеевна Аммосо-
ваны, Рахитин генерал
саллааттарын хаһаарым-
арыгар утан биэрэн, киби
ылыннан эһиэт атараста-
ылыгар түбөһиннэрбитта-
э, араас сыдын, холун-
пылаах сымыйа сула-

552 74083401172000

Ол эрэрийн үгүйсгэр ор сабардаа батаах талар, хотуруу Саха сирин киин оройуон-марыттан киэр үүрүмтү-бүттэрэ. Советскай быдаас букатыннаахтык олохтом-мута. Ноойо Уйбаан нэһи-лиэгэр тахсан сана олох тургутууларын туһугар күү-бүн-кудэрин харыстааба-ка үлээбэти. 1928 сыл-лаахха 10-тан тахса ха-һаайыстыбылланх «Уруй» диэн сирин холбоһон үлэ-

Н. ДЬЯЧКОВСКАЯ

Чурагты с

Редактор
А. Е. ЧИЧИГИНАРОВ

БИНИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтой индекс 678700. Чурапчы с.
Нарл Маркс уул. 12. ТЕЛЕФОНАРБЫТ: редактор—21-332, отделлар—
21-265, уулсай 21-505.

«Сага олох» («Новая жизнь») — орган Чуралчинского района КПСС и районного Совета народных депутатов Якутской АССР.